6de Jaargang. Curaçao den 1n Juni 1889. N° 283

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50. voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.
UITSLUITEND AGENT VOOR EUROPA:
P. JOLY & J. MARTIN,
66, RUE LAFAYETTE, PARIJS.

E Coerant aki ta sali toer Dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un anuncio di 1 té 7 regel, fl 0,50 cada regel mas fl. 0,07½.

EEN VIJAND VAN DEN SYLLABUS?

De treffende „ karakterstudie” door den heer Van der Duijs over den diepbetreurden professor Alberdingk Thijm geleverd en opgenomen in ons vorig nummer, tegelijk met de grove feil, die de studie ontsierde en door *De Tijd* werd te rechtgezet — heeft aanleiding gegeven om de echte katholiciteit van den ontslapen meester meer en meer in het licht te stellen.

De wijze waarop *De Tijd*, de aantijging weerlegde, als zou Thijm het op stuk van vrijheid en vrijheidsbespreking niet eens geweest zijn met zijn geloofsbroeders, mag een schoone bijdrage voor bovengenoemde stelling heeten.

Nu komt in hetzelfde blad een ander katholiek Nederlander daarvoor een nieuwe bijdrage leveren, die wij het weder de moeite waard achten onder de oogen onzer lezers te brengen. Het doet ons goed, door een hooggevierd katholiek, die meester is in kunsten en wetenschappen, in gespierde taal de belangen te hooren verdedigen van wat ons innig dierbaar is: onze katholiciteit en dit beweegt ons vooral tot het opnemen dezer correspondentie.

De inzender haalt dan eenige passages uit professr Thijms werken aan, waaruit onze Lezers mogen oordeelen of Thijm al of niet een tegenstander van den Syllabus was.

“De heer Van der Duys zegt in de door u geciteerde passage: Alberdingk Thijm was te goed Nederlander en te zeer dramatisch dichter, om het anathema van den *Syllabus* te herhalen.” En na eenige verzen over de vrijheid, die iedere ultramontaan zou onderschrijven, zegt hij verder: „ Alberdingk Tihjm verheerlijkte hier de vrijheid, die zijn *Syllabus* vloekt; hij prijst hier het gevoel van recht.”

Hoe prof. Alberdinhk Thijm over *Syllabus*, 's Pausen onfeilbaarheid, enz. heeft gedacht, heeft hij het best verklaard in een rede, gehouden in de parkmeeting den 21n Juni 1871 te Amsterdam, bij gelegenheid der Piusfeesten, alsmede in het voorbericht, waarmede hij de uitgave zijner rede en die van een zestal andere redenaars heeft ingeleid.

In die vergadering dan van Katholieken, „ belegd met het doel om duidelijk te doen uitschitteren dat zij weten wat zij willen, en dat zij niets anders willen dan hetgeen ieder denkend wezen den katholieken Nederlander vanzelf zal toeschrijven” (p. III), zegt de heer Alberdingk o. a.: „ De zoogenaamde vrijheid van denken”, door Pius IX in 1852 in den *Syllabus* gedoemd, „ was reeds in beginsel veroordeeld en in de practijk beperkt bij de Encycliek van Gregorius XVI, van het jaar 1832, en *wie aan deze stem gehoor weigert, is of niet katholiek, of heeft geen gezond menschenverstand*” (1). (p 62—63.) En van het zoogenaamd liberale Catholicisme, het door den *Syllabus* veroordeelde systeem, dat Thijm zou hebben aangekleefd, heet het: *En thands is er geen Katholiek van naam meer, die in Nederland dergelijk systeem zou durven volhouden*” (1). (p. 63—64).— Van 's Pausen onfeilbaarheid zegt hij verder: „ Het is onverklaarbaar, hoe, ik zeg niet alleen voor ieder Katholiek, maar voor ieder denkend wezen, het een vraag kan zijn, dat hij die de persoonlijkheid en de eenheid van God belijdt, die in God erkent en vereert den Vader, Regeerder en Onderhouder van al het bestaande, ook niet tot de natuurlijke gevolgtrekking komt, dat die God zich geopenbaard heeft, geopenbaard in een zich-zelve gelijk blijvende leer, die te raadplegen valt; geopenbaard in een *onfeilbaar gezach, dat levend voor ons staat, en buiten hetwelk geen zekere weg aan te wijzen is ter bewerking der zaligheid*” (1), (p. 64). En nog: „ Buiten de waarheid, die uit God is, en waarvan de standaart aan de hoede van den Paus, aan 't Hoofd Zijner Kerk is toevertrouwd, is geen geluk ter waereld bij mogelijkheid te vinden.” (bl. 66).

Men zal mij nu licht toegeven, dat geen ultramontaan ooit roomscher had kunnen spreken dan Alberdingk Thijm in deze rede gedaan heeft.

Toen dan ook na afloop der Piusfeesten, het liberalisme „ de groote trom sloeg” en eenig bekkenmuziek aanrichtte, „om van zijn ontevredenheid over de met zoo weinig omslag verkondigde en zoo onvoorwaardelijk aangeprezen stellingen te doen blijken”, toen „heeft men het hierbij — zegt Alberdingk van zich-zelven — vooral voorzien gehad op den schrijver van dit voorbericht en met weinig klemmende logika den goeden liên pogen te bewijzen, dat hij nooit ofte nimmer met eerlijkheid en redelijkheid de Grondwet van 1848 kon helpen toepassen”. (p. III—IV.) In dit voorbericht nu spreekt hij zich mogelijk nog duidelijker uit ten voordeele van *Syllabus* en onfeilbaarheid. Kortheidshalve slechts enkele volzinnen:

„ Beweert men dus te onrechte 1° dat de nederlandsche Staatswet tot historischen grondslag heeft de bescherming des Christendoms, 2° dat, ingeval die wet dezen grondslag had, *een Katholiek, die den bekenden Syllabus aanvaardt (die katholiek is met andere woorden* (1), die nederlandsche Staatswet niet zou kunnen of mogen toepassen en dus geen vertrouwen verdient, als hij er zijn aanhankelijkheid aan betuigt,—men misdoet evenzeer, wanneer men uit in theorie veroordeelen der vrijheid van het kwaad afleidt, dat de Katholiek, in strijd met aangegane verbintenissen, ten loon voor de rechten, hem verzekerd onder medewerking van een on-katholieke meerderheid, — zoodra hij de kans schoon zou zien, te vuur en te zwaard de dwaling zou gaan bestrijden en zijn medeburgers de uitoefening hunner godsdienstplichten onmogelijk maken niet alleen, maar met *paille* handschoenen de knuppels ter houtmijt zou aandragen, waarop zijn dwalende landgenooten verbrand zouden worden ” (p. VII). Want de Katholieken, ofschoon overtuigd dat zij in theorie de ééne waarheid verdedigen, zijn in de praktijk verdraagzaam en vrijheidsgezind.

Over deze verdraagzaamheid zegt Thijm verder: „ Neen, de onverdraagzamen, dat zijn niet wij, die bekennen dat men wit geen zwart kan noemen, en die de eenheid als hoofdattribuut der waarheid huldigen: — dat zijn degenen die de vrijheid in hun banier schrijven, en die deze banier inhalen, zoodra er zich een Katholiek aanmeldt, die ook voor zich en zijn theorieën en instellingen vrijheid vraagt” (p. VIII). Ander aan aan zekeren liberalen hoogleeraar te Amsterdam, “een professor van den tweeden rang”, gelijk Busken Huet hem noemt, die als type van onverdraagzaamheid een scherp contrast vormt met de katholieke verdraagzaamheid van zijn collega, den humanen, door vriend en vijand hooggeschatten Alberdingk Thijm, doch wiens aanhankelijkheid aan *Syllabus* en onfeilbaarheid zoozeer boven verdenking verheven stond, dat hij zich met een zeker welgevallen als ultramontaan hoorde betitelen.

Aan hetzelfde adres dienen nog deze woorden: “ Hoe is in de handen van het liberalisme alle hout timmerhout, om er geweren van te maken en de Katholieken te beschieten! Wat onzin, of wat onrecht, aan het leerstuk der onfeilbaarheid bijv. een politische beteekenis te geven! Wat ducht men er van? Noemen wij het onbeschroomd. Dat de Paus met meer uitwerking voortaan de Katholieken van den getrouwheidseed aan hun soevereinen zal kunnen ontbinden. Wat onkunde, of wat kwade trouw!” (p. IX), Geen wonder, want, zegt Thijm „ het geheele liberalisme is niets anders dan een anti-katholiek despotisme, met de losse manieren van een handelsreiziger, de *emphase* van een schoolmeester” (p. XI).

Ziedaar hoe onze menschlievende

FEUILLETON.

SIN NINGUN JIOE.

UN NOVELA DI RAVO.

Siguimentoe.

Entratanto Muschel koe husticia di België a entregá na gobierno hoelandés, p'é ser huzgá huntoe coe e principal ladrón, tabata sperá e momentoe p'é presentá delanti di Hof. Riba su declaración nan a largá cohé Herman cerá, ora menos el tabata cordá. Ora Husticia a bolbé coeminsá toema declaracion di Herman, el a persisti koe nunca di su bida el no a mira Muschel: ma bien lihé el a troca su palabra, bisandoe koe sí, koe un dia el a yegá di topá coe n'éle riba caja manera hende por topa coe mil otro. Muschel di su banda a keda sostené, lo ké el a declará contra Herman i el a bisa también k'é ta recordéle masja bon k'e dia koe nan dos tabata huntoe, com el a coeri bai, ora Hermane a biséle koe un polis tabata camna nan tras. E declaracion aji tabata di acuerdo k'e rapport djé polis i koe lo ke Herman mes a bisa e tem, koe nan a ceréle pa di promé bé, k'é no tabata conocé e homber k'e tabata camná coe n'éle, ora polis a cohéle.

Riba e tristoe dia di Fine su hacimentoe di anja ja toer declaracion tabata toemá, i tabata falta solamente p'e cuestion bai dilanti di Hof. Toer hende tabata curioso pa sabi ta com e asuntoe tá berdaderamente i ta com l'e bin caba, pa motiboe koe tabata imposibel di keré koe Herman por a hortá e jioe pa pura venganza, solamente, pasobra Molenaar a jegá di coeri coe n'ele, i també di suponé koe no ta interés di placa a haci é cometé é crimen horribel aji. Dja sina modi mundoe tabata maliciá koe mester tin algoe aji bao, Dios sá ki secretoe importante i mahos di familia, i e suposicion a bai asina aleuw koe hasta nan tabata riscá mancha bon nomber di Mijnheer Molenaar. Ainda un cos mas tabata interesá toer hende: nan kier a sabi ta com, Herman a haci p'el a hortá e jioe di dia clá asina i ta ki trampa el a usá k'e jaja, p'el a alehélé, fó dje mucha.

No tabata un secretoe pa Molenaar com mundoe tabata lamentéle falsoe testimonio, i maské com esai tabata penéle, toch, el tabata asina huicioso di larga toer hende papia, lo ke nan tabata hibá di gustoe, te ora koe toer cos bini na clá.

Por fin dia k'e asuntoe a bini delanti di Hof, Molenaar mester a presentá como testigoe: el tabata mas bleek k'e miserabel ladron, koe a bahá su wowonan, ora bista honrada di Molenaar a topa coe di djéle.

Herman su boca tabata duroe ni heroe: el tabata nengá toer cos, el no a haci nada, el no sabi di nada. El dici, k'é no ta comprendé ta oenda un miserabel hacidó di kunstje, un boerahé sin berguenza asina, por a haja e tribimentoe di bin kehéle, i mas ta stranjéle ainda com hustici sin ningun prueba na man, por a larga persegui un homber honrado i manda ceréle— en una palabra, Herman a hungá un papel di lo mas inocente i el a finhi di ta asina trankil i asina sosegá, k'esai a haci koe majoría di público koe no sa penetrá un cuestion, a cai na su fabor. Ma hueznan i e otro hendenan koe sá mira mas aleeuw, a comprendé perfectamente k'é trankilidad i é sosiego tabata un cos bon studiá i famoso imitá. Ma con toer té awor no tabatin ningun prueba sigur contra djéle, i asina Herman tabata na toer su derechoe di pidi danjo i perhuicio pa toer lo ke el a sufri inhustamente.

Ma pa fortuna den verhoormentoe di testigoenan, a presentá un caso k'a bin danjá su asuntoe masjá tantoe. Ora President a bisa un dje téstigoenan di tene bon cuidao, k'e ta bai hurá koe l'é no papia sino lo ke ta puramente berdad i si ta cos el a hurá falsoe, l'é bai bari caja cinco anja largoe, el a doená un declaracion basta diferent djés un k'el a jega di doena algun tem pasá. E testigoe aji tabata e donjo djé sjap „ De Zon,” camina Herman a bisá el tabata riba e dia i n'e ora, koe nan a horta Pierre.

Herman, e testigoe a declará awor, a wel jama su atencion cuant'ora tabata; ma despues el a bin ripará koe su horloge tabata camná pa poco so minuut patrás, lo ké a stranjéle masjá, ma el no corda riba mas: ma esai a haci President biséle koe ta basta raar ta com el a corda ariba awor i també el a puntréle, coe segunda intencion, si Herman sa bisitá su koffiehuis muchoe i s'é tin é pa un djé bon marchahtenan. E declaracion aji awor djé testigoe a boeta Herman temblá manera bara berde i na mes tem el a birá asina falsoe k'el a coe-

Alberdingk Thijm de dwaling in theorie geeselt. En dat ál zijn katholieke, ultramontaansche landgenooten, even goed als hij volbloed Nederlanders, trouwe koningsgezinden zijn, dit zegt hij op het einde van zijn voorrede in aller naam: "Deze hoedanigheid van Katholiek en van Nederlander zijn twee cirkels, die in elkander grijpen. Wij laten ons zoo min land en landaard als ons geloof en onze kerkpraktijk ontrukken. Wat wij zijn, zijn we met hart en ziel. Nederlanders worden we, onder anderen, hoe langer hoe beter. De grond wint in vastheid onder onze voeten".... En eindelijk zijn slotwoord: "Scherts ter zijde! Het is niet waar, dat gij ons wantrouwt .... Onze antecedenten zijn u borg, dat gij niets te vreezen hebt. Gij weet zeer goed, dat wij o. a. innig aan het geëerbiedigde Koningshuis gehecht zijn. Onze restauratie valt ongeveer met die der Oranje-telgen samen, en wij hebben waarlijk aan de 20 jaar van 1795 tot 1815 niet meer schuld dan onze bestrijders .... Ziet ons in de oogen, of wij iets anders dan Nederlanders zijn; ziet onze wangen, waar het de eer of de vernedering geldt onzer nationaliteit, en weigert ons uw achting, als gij durft."

Wij wenschten deze plaatsen onder de oogen van het publiek te brengen, wijl wij zelfs door eenige Katholieken, die niet goed op de hoogte waren van Alberdingk's werken, 's mans ultramontaniteit in twijfel hebben hooren trekken. Zijn geïsoleerde positie in de maatschappij en zijn wat optimistische zienswijze in de literatuur zullen hen op 't dwaalspoor hebben gebracht. Reden van verschooning te meer voor den niet katholieken heer Van der Duys, wiens studie overigens den Katholieken blijve aanbevolen. Bij een eventueele tweede editie, welke wij van harte wenschen, zullen, vertrouwen we, deze aanteekeningen den hooggeachten en onpartijdigen schrijver niet ondienstig zijn.

Een Katholiek Nederlander.

NIEUWSBERICHTEN.

CURAÇAO.

—Bij Koninklijk Besluit van 13 April 1889 is, op grond van den terugkeer naar *Nederland* wegens ziekte van den eerste-luitenant der Infanterie *H. Spekman*, het Koninklijk Besluit van 17 Augustus 1889 tot nadere regeling van den duur zijner detacheering bij de Landmacht in *West-Indië* ingetrokken en buiten werking gesteld.

—Bij Koninklijk Besluit van 13 April 1889 zijn met ingang van den tweeden Dinsdag van de maand Mei 1889 tot leden van den Kolonialen Raad in de kolonie *Curaçao* benoemd de Heeren *M. C. Henriquez* en *J. H. Schotborgh*.

—Uit San Willibrordo meldt men ons het volgende:

„De toestand der bevolking in het 4de district verslimmert. Weliswaar breken de den zieken verstrekte geneesmiddelen de kracht der ziekte, maar deze zelf heeft zich sedert het begin dezer week weder uitgebreid. Het aantal zieken is nu tot 71 geklomen. Dat de geheele bevolking bij zulk eenen toestand in groote neerslachtigheid verkeert, is gemakkelijk te begrijpen.

Een zegen is het echter in deze droevige omstandigheden, dat de arme bewoners niet aan hun lot worden overgelaten: het gevoel, dat er anderen zijn, die van belangstelling en hartelijke deelneming stoffelijke blijken geven, zie, dat is voor de zieken als een pijnstillende balsem en eene opbeuring voor de terneergedrukte gezonden.

Daarom kunnen wij niet nalaten met een ongeveinsd gevoel van dankbaarheid melding te maken in de *Amigoe* van het bezoek, door ZHEG. den Gouverneur verleden Donderdag, vergezeld van den Stadsgeneesheer Dr. S. M. Lansberg en den districtmeester J. P. Eskildsen, aan het 4de distrikt gebracht, ten einde zich persoonlijk op de hoogte te stellen van den treurigen toestand alhier. Was het bezoek vereerend voor de armen, die het gold, ons dunkt, dat dit blijk van deelneming in het lijden en den nood onzer armen, ZHEGestrenge zelven ten hoogste vereert. Hulde en dank aan het Hoofd onzer Kolonie voor zijne bezorgdheid aan onze bevolking betoond, voor de stoffelijke hulp den armen lijders bewezen.

Maar wat tevens niet genoeg op prijs kan gesteld worden en een niet geringe weldaad is voor de kranken, bemoediging en troost voor de gezonden, het is de loffelijke wijze waarop de Weled. Heer Dokter Lansberg zijne ernstige taak vervult. Onvermoeidheid in het bezoeken der zieken, altijd even geduldig bij het ondervragen naar hunne kwalen, en het aanhooren hunner antwoorden verwerft zich de menschlievende geneesheer de genegenheid en het vertrouwen der arme patienten.

Gave de Hemel, dat de beste resultaten zijn werk mogen bekronen en dat ik U, mijnheer de Redakteur spoedig konde melden, dat de lieve gezondheid met de gewone blijmoedigheid onder ons zijn teruggekeerd. Ik verzeker U, zij zullen welkom zijn".

ARUBA.

Dankbaar herinnert men zich alhier het bezoek van Z. D. H. Mgr. H. A. M. Joosten, dat voor velen een weldaad is geweest. De berichten, die ons over de luisterrijke ontvangst van Z. D. H. en de plechtigheden in de verschillende parochiën toegezonden worden, zijn zoo opgewekt, dat wij ze gaarne in haar geheel opnamen, indien plaatsgebrek het ons niet verbood. Aan ongeveer 500 menschen, diende Mgr. het H. Vormsel toe. Meer dan 200 huisgezinnen genoten een bedeeling. Aangenaam voorzeker zal het den armen Arubianen geweest zijn toen een bark hen dezer dagen 18 zakken en vaten maïs en maïs-meel als gedachtenis aan Mgr.'s bezoek aanbracht.

NEDERLAND.

In de vereenigde Vergadering der Staten Generaal op Dinsdag 30 April gehouden, waren de ministers tegenwoordig. Nadat door den griffier voorlezing was gedaan van de kon. besluiten van 25 en 29 April nopens de bijeenroeping der Vereenigde Vergadering en de daarin te doene mededeelingen, gaf de Voorzitter, baron Schimmelpenninck van der Oye, het woord aan den Minister van binnenlandsche zaken.

De minister zette daarop uiteen, dat, toen door de Vergadering verklaard werd dat het in art. 38 1e lid der Grondwet omschreven geval aanwezig was, het zich niet liet aanzien, dat spoedig eenige beterschap te verwachten was in den toestand van Z. M. den Koning. En toch reeds eenige dagen later op 7 April was er eenige beterschap waar te nemen en sedert is met den dag de toestand gunstiger geworden. De geneesheeren, van tijd tot tijd geraadpleegd over de vraag of Zijne Majesteit weer in staat kon geacht worden de Regeering waar te nemen, waren echter van oordeel, dat de krachten in ruimer mate moesten terugkeeren, alvorens zij zouden mogen verklaren, dat de Koning weer Hdz. werkzaamheden kon opvatten.

Daar inmiddels de termijn binnen welken volgens art. 45 der Grondwet, een wetsontwerp ter benoeming van een Regent aan de Staten-Generaal moest worden ingediend, ten einde liep, besloot de Raad van State, waarnemende het koninklijk gezag, daartoe over te gaan en riep te dien einde de Staten-Generaal in Vereenigde Vergadering te samen. De Raad van Ministers besloot tevens een schrijven te richten tot den consulteerenden hoogleeraar en de geneesheeren des Konings, ten einde eene nadere verklaring omtrent Zr. Ms toestand te ontvangen en te vernemen of zij niettegenstaande de aanvankelijke beterschap des Konings van oordeel waren, dat Z. M. niet in staat was Zelf de regeering waar te nemen.

Daarop werd op 27 April jl. een antwoord, onderteekend door den consulteerenden hoogleeraar en 's Konings geneesheeren ontvangen, waarin zij verklaarden, dat de beterschap die zich op den 7n dezer in den toestand des Konings had voorgedaan, sedert dien dag zulke vorderingen had gemaakt, dat door hen op dezen eigen dag van hun schrijven aan Zijne Majesteit was verklaard, dat de Koning weder in staat was, Hoogstdezelfs gewone werzaamheden aan te vangen.

Nadat van die verklaring, een lichtstraal in de doorleefde sombere dagen, kennis was gegeven aan den Raad van State, waarnemende het koninklijk gezag, was deze, nu uit bovenbedoelde pertinente verklaring bleek, dat het in art. 38 der Grondwet omschreven geval, had opgehouden te bestaan, geheel in overeenstemming met het advies van den Raad van Ministers van oordeel, dat niet mocht gedraald worden bij de Staten-Generaal een voorstel in te dienen, om zulks ingevolge art. 47 van de Grondwet, in Vereenigde Vergadering, te verklaren.

Dit heeft geleid tot de bekende wijziging (bij besluit van 29 April jl.) van de bij kon. besluit van 25 April jl. gedane oproeping. De Ministers hadden mitsdien de eer, als daartoe gemachtigd door den Raad van State, krachtens art. 45 3° lid van de Grondwet waarnemende het kon. gezag, voor te stellen, dat door den Staten-Generaal in Vereenigde Vergadering bij besluit worde verklaard, dat het in art. 38 der Grondwet omschreven geval heeft opgehouden te bestaan.

Het was de Regeering een ware vreugde dit voorstel bij de Staten Generaal aanhangig te maken: God dankende voor deze ongedachte en onverwachte gunstige wending, waar door aan onzen geëerbiedigden Vorst de krachten en vermogens zijn hergeven, waardoor Z. M. weder in staat is, zelf de Regeering waar te nemen over het met het Stamhuis van Oranje zoo innig verbonden Nederlandsche volk.— Zij vertrouwt dat dit voorstel met blijdschap en ingenomenheid zal worden ontvangen. Denzelfden middag was nog bij de Regeering een telegram van dr. Vinkhuijzen ingekomen, meldende dat 's Konings beterschap zich van dag tot dag meer en meer bevestigt.

De Voorzitter dankte den Minister voor zijne gewichtige en verblijdende mededeeling omtrent den toestand van Z. M. den Koning, die met de grootste belangstelling en voldoening door de Staten was vernomen.—Op zijn voorstel werd besloten het Regeeringsvoorstel naar de afdeelingen te zenden, die alsnu werden samengesteld.

De vergadering werd daarop gesloten.

—Van het Loo meldt men op 30 April aan het *Hblad*: De kentering in den toestand van Z. M. den Koning begon veertien dagen geleden, en sedert ging de beterschap met reuzenschreden vooruit, zóó zelfs, dat Z. M. in de laatste dagen te zes uur 's morgens reeds gekleed was. Voor-en namiddags neemt de Koning echter wat rust, wat hem door de geneesheeren geboden is. Van de chronische kwaal waaran Z. M. lijdende is, heeft hij thans betrekkelijk weinig hinder, en reeds sedert een dag of tien is

---

minsá insulta e donjo di sjap pa toer cos di mas infáme, ló ke a haci koe President a jáméle severamente na orden. Ora el a calmá un poco i koe nan puntrele kiko el tin di papia awor tocanti e grandi diferencia di ora, el a respondé k'é no ta ocupéle coe mahaderia djé sjapero. Ademas, kiko el tabatin coe n'es koe e homber su horloge no tabata bai bon ni tampoco maské el tabata camná ainda mas hopi atras? Acaso esai ta prueba koe t'éle a horta e jioe? Ta cos di hari.—Ma na su modi hende por a mira masjá clá k'é tabata leeuw di hari, pasobra su frenta a plooi i el a bira bleek manera lamoentje.

Maske e circunstancia aji a joedá pa fortificá e hueznan den nan conviccion moral, toch te ainda nan no tabatin ningun prueba legal: ma e mes pasion baha, e mes arma vil koe Herman a usá p'é cometé e crimen abominabel, él, Herman, també lo cai awor victima dje mes mal pasion, djé mes arma indigna i despreciable. Casi nan a caba di verhoore toer testigoe, ora un testigoe nobo contra Herman a presentá djé mes.

Ta un muhé: no ta otro hende sino e cocinera di Mijnheer Molenaar, es un mes k'a jegá di bringá den cocina, toemandoe parti pa Herman. Duranti e tempoe koe Herman tabata na sirbici di Molenaar, nan dos tabata moestra otro cariño, i despues koe nan a coeri coe n'éle, e cocinera a keda mantenéle i p'esai Herman a primintiéle casamentoe. Ma asina prés Herman a haja un trabao atrobé, unbé el a coemiusa haci poco casoe di djéle, casi el a loebidéle mes, i no tabata ni dos simau promé nan kohéle, koe Herman a scirbiéle un carta manda biséle k'é no kier sabi nada mas di djéle i k'é ta bofon di ló ké el por bai declará hustici.

Toer esai e muhé a contá na placa chiquitoe. Ora President a puntréle ta di com el a warda te awor noema p'é bin presentá é mes como testigoe, ela a respondé k'é tabatin idea di bini ta basta dia caba, ma el tabatin masjá miedo di Herman, i tambe pasobra el tabata kere koe maské el no bini, toch Herman lo sali condená; ma awor k'el a tende djé criá homber nobo koe Meneer Molenaar a bisá, k'é miserabel ladrón Herman lo bolbé scapa, quizas pa falta di prueba legal, esai a haci k'é no a cerá wowo hinter anochi, pa motiboe k'e secretoe a bira manera un piedra den su corazon i mainta tempran unbé el a contá Meneer Molenaar toer cos.

Ora President a puntréle si el por moestra pa prueba e carta, koe Herman a declará aden k'é ta bofon di lo ké el por bai bisa Hustici, e muhé a respondé sí i aji mes unbé el a saca e briefi doena. Duranti k'é muhé tabata papia, Herman tabata sabi modi di tené e mes trankil ainda, den speranza k'é muhé l'a kibrá e brifi: ma ora el a mira é sakéle, el a birá bleek peó coe morto i el a tembla di cabez te na pia. Ma esai no a dura largoe: lihé el a cobra animo trobé i el a keda mira toer hende, como s'é leza den nan cara, ki efecto declaracion dje coecinera i principalmente e carta a haci riba nan. Sigur tá koe ningun djé caranan no a gustéle, pasobra el a largá cabez cologá i el a papia algun palabra koe nan no a comprendé. Awor si el a sinti k'el ta hinteramente perdí: ainda algun secoude el tabata dudá si l'é bisa si o nó koe t'éle a scirbi e briefi; ma porfin e batajá a durá bien poco i el a confesá su crimen. No ta arrepentimiento koe ta obligéle di haci esai, pasobra su venganza no a caba ainda. Su odio no ta ni coe Mijnheer ni Mevrouw Molenaar ma sí k'e jioe, Algun anja pasá el a pidi pa casá coe su mama, ma el a nenguéle di un modi bochornoso, pa doená preferencia na un remadó di boto! Fó djé momento aji su stimacion a troqá na venganza,—pa berguenza podiser el no a bisá k'e remadó di boto tambe a jegá di doenéle un bon sota—i despues k'e mama a moeri, el a hurá koe awor l'e vingá e jioe na su lugá. Ta p'esai k'el a bai sirbi Meneer Molenaar p'é ta mas cerca e mucha. E desgracia djé vaas k'a kibra a strobéle ma el a tene e jioe semper na bista, te porfin k'el a hajéle! Ora e miserabel a stop di papia, el a drai jen di satisfaccion mira toer hende; ma e mes publico koe na principio tabata na su fabor a bira lomba p'éle i tabata maldicionéle. Ma el no a haci caso: tabata importéle poco i el a cruzá su man riba su pechoe p'é warda públíco keda ketoe.

Ainda tabata falta un cos koe tabata interesá toer hende: nan kier a sabi ta com el a haci p'el a hortá e mucha bai. Di poersi el a confesá su principal crimen caba, l'e declará esai també, maské ta pa moestrá com infame, com miserabel, com despreciabel el ta.

(*Fin ta sigui*).

———o———

Z. M. in zijn uiterlijk aanmerkelijk vooruitgegaan, zoodat men waarlijk niet kan zeggen, dat de Koning er slecht uitziet.

Met de noodige voorbereiding is aan Z. M. mededeeling gedaan van de overneming zijner bezigheden door den Raad van State.

Het besluit, waarbij dr. Vlaanderen tot ridder van den Nederlandschen Leeuw werd benoemd, is door Z. M. zelf bij den ministerraad uitgelokt, terwijl Z. M. wist, dat Hij zelf het niet zou kunnen teekenen. Zoowel deze onderscheiding als de medaille van de Eikenkroon, geschonken aan den Ziekenoppasser Hemmes, werd door den Koning zelf den begiftigde overhandigd.

Zes dagen geleden heeft Z. M. zijn verlangen te kennen gegeven, te beginnen 3 Mei [de datum is door den Koning bepaald) weder de regeeringstaak te aanvaarden. De noodzakelijkheid van regentschap heeft dus opgehouden te bestaan. In Luxemburg zal het regentschap mede een einde nemen.

Dr. Vinkhuijzen heeft heden zijn gewoon bezoek ten paleize gebracht.

Van eene buitenlandsche reis des Konings is geen oogenblik sprake geweest. Evenmin wordt nog een verblijf in de open lucht wenschelijk geacht.

BUITENLAND.

Frankrijk.—De vertegenwoordigers der vreemde mogendheden te Parijs hebben een dubbele rede om de opening der Tentoonstelling niet bij te wonen: vooreerst omdat het eeuwfeest der Revolutie er mede in verband staat en ten andere omdat hunne regeeringen niet officieel aan de Tentoonstelling deelnemen. Men had nog gehoopt, dat de gezanten althans zouden deelnemen aan het feest van den 5n Mei te Versailles (de bijeenroeping der Rijkstanden door Lodewijk) maar ook dat zal niet geschieden, naar de *Koln. Zeitung* meent, tengevolge van Frankrijks onwillende politiek tegenover de andere mogendheden met uitzondering van Rusland. De Duitsche gezant heeft het voorbeeld gegeven, en na hem vertrekken ook de overige gezanten, de een na den ander, om eerst na de opening der tentoonstelling te Parijs terug te keeren.

Het vertrek van den Italiaanschen gezant, generaal Menabrea, heeft tot een storm in de Romeinsche liberale bladen aanleiding gegeven. Bedoelde organen betoogen, dat Italië zulk een bewijs van afkeuring der revolutie niet behoefde te geven, wijl het zelf aan de revolutie zijn ontstaan te danken heeft.—En deze bladen hebben zeker gelijk; want Italië, wilde het consequent zijn, kon zich niet aan de verheerlijking der revolutie onttrekken, maar gedachtig aan het woord: Wie met het zwaard omgaat, zal door het zwaard vergaan,—scheen het toch huiverig daaraan deel te nemen. De hevige uitvallen der liberale bladen hebben echter, aan de besluiteloosheid der regeering een einde gemaakt. Crispi heeft zich gehaast te doen verklaren, dat Menabrea alleen naar Rome was gekomen om met hem over het aanvaarden der portefeuille van buitenlandsche zaken te confereeren en dat hij zoo spoedig mogelijk naar zijn post te Parijs zal terugkeeren. —Aldus zal Italië wellicht de eenige monarchale staat zijn die bij de opening der tentoonstelling officiëel zal zijn vertegenwoordigd.

—In de gelederen der Boulangistische partij is eene zekere scheuring ontstaan. De broederwist schijnt ontstaan te zijn, omdat men het niet eens kon worden over de keuze der candidaten in sommige arrondissementen voor de Kamer. Hoe het ook zij, het verbond tusschen de aanhangers van Boulanger en de monarchalen, schijnt losser te worden In de *Figaro* doet de heer Ph. de Grandlieu (Henri Levedan) een beroep op den senator Bocher, den gevolmachtigde van den graaf van Parijs in Frankrijk, opdat hij den royalisten den weg zou aanwijzen, dien zij bij de October-verkiezingen te volgen hebben; want volgens hem is van Boulanger voor het herstel der monarchie niets goeds, veeleer nieuwe hinderpalen te wachten. Hij zal de republiek integendeel versterken. Ook de Bonapartisten schijnen zich van het verbond met de Boulangisten terug te trekken. Paul de Cassagnac wascht in zijne *Autorité* den leiders der Boulangistische partij geducht de ooren, en zegt o. a.: "Wij weigeren ons te onteeren door onze hoop op het herstel der monarchie op te geven en een republiek te aanvaarden al is het dan ook de republiek van Boulanger."—Deze taal van een man als de Cassagnac onder de tegenwoordige omstandigheden is merkwaardig.

De regeering heeft besloten het eeuwfeest der Revolutie te herdenken in de spiegelzaal van het paleis te Versailles; dezelfde zaal waar Wilhelm I 1871 na den slag van Sedan tot keizer van Duitschland werd uitgeroepen. Voor dat feest zijn 1600 uitnoodigingen verzonden: 800 aan leden der beide Kamers, 300 aan vertegenwoordigers van het leger en de overigen aan geestelijken, ambtenaren en afgevaardigden uit andere corporatiën. De feestcommissie uit de Parijschen gemeenteraad zal bij gelegenheid van het eeuwfeest 400.000 fancs onder de armen der stad verdeelen.

Portugal.—Te Oporto is een katholiek congres geopend, en groot is het aantal dergenen, die gekomen zijn om er deel aan te nemen. Nadat de reeks van prelaten, die hunne instemming met het doel van het congres betuigd hebben, was voorgelezen, hield de bisschop van Lamego eene rede over de noodzakelijkheid van het herstel van 's Pausen wereldlijke macht. Het eerste congres van dien aard in Portugal, aldus verklaarde hij, zal een zaad uitstrooien dat rijke vruchten zal dragen voor den Opperpriester.

Zwitserland.—De Zwitsersche bondsregeering heeft besloten, de beschuldigden in de zaak der bommenfabricatie te Zurich voor het bondsgerechtshof te brengen in plaats van ze bij de Zuricher kantonnale rechtbank te doen terechtstaan. Naar het geen uit St. Petersburg aan de *Daily News* wordt gemeld, heeft het zich wel bevestigd, dat de Petersburger politie bewijzen in handen heeft omtrent het binnensmokkelen van Zuricher dynamietbommen in Rusland, maar het blijkt tevens, dat het haar nog niet is gelukt eene geheime bergplaats dezer projectielen op te sporen.

—Groot opzien heeft in Duitschland gewekt de arrestatie te Rein van een Duitschen inspecteur van politie op aanwijzing van een kleermaker te Bazel, die beweert van bedoelden politieman 200 mark ontvangen te hebben voor bewezen spionnen-dienst. Een gestreng onderzoek is ingesteld. Bedoelde inspecteur, Wohlgemut genaamd, blijft in arrest tot dat de Bondsraad zal beslist hebben, hoe met hem te handelen. De Duitsche gezant is van een en ander in kennis gesteld.

De volledige bekentenis van Wohlgemuth is geheel in tegenspraak met de voorstelling van zijne werkkring, door de Duitsche bladen gegeven. Bij zijne arrestatie was Wohlgmuth zeer opgewonden en erkende de hem voorgelegde brieven geschreven te hebben, waarin hij de Duitsche uitgewekenen tot agitatie aanzet. Deze verklaring is voor den rechter van instructie bevestigd en in het proces-verbaal opgenomen. Op order der regeering is verder onderzoek gestaakt; men verwacht dat Wohlgemuth uit arrest ontslagen en over de grenzen gebracht zal worden.

Nader wordt uit Bern bericht, dat de Bondsraad besloten heeft den Duitschen inspecteur van politie Wohlgemuth het land uit te zetten.

In 't begin der maand Augustus zal te Lucern het internationale congres tot afschaffing der slavernij gehouden worden. De heeren Windthorst, De Mun en kardinaal Lavigerie hebben beloofd het congres te zullen ben bijwonen.

Rusland.—Uit St. Petersburg meldt de *Daily News* dat Saloff, departementschef der afdeeling Spoorwegen, alsmede de administrateur van den Kursk-Kharkoff spoorweg, terecht zullen staan ter zake van het spoorwegongeluk te Borki, terwijl daarentegen de voorgenomen strafvervolging tegen den minister van verkeer door de regeering opgegeven is.

—Er is eene wet uitgevaardigd, waarbij bepaald wordt, dat de nalatenschappen van personen, die onderdanen van een buitenlandschen staat waren en in Rusland overleden zijn aan hetzelfde successie recht onderworpen zijn als geheven wordt van de nalatenschappen van Russische onderdanen; dat wil zeggen aan één recht van 1 tot 8 percent.

—Aan de *New-York-Herald* wordt uit St. Petersburg gemeld, dat de gevangen genomen zeeofficieren geen nihilisten, maar leden van een geheim genootschap zijn, dat ten doel heeft het invoeren eener grondwet in Rusland.

—Omtrent de nieuwe samenzwering tegen czaar Alexander, meldt de Petersburger correspondent der *Times* nader, dat het Pruisisch zuur, 't welk op een valsche dokters-verklaring bij een drogist gehaald was, in zoover met den aanslag in verband stond, dat het dienen moest om de daders zelven in staat te stellen zich het leven te benemen, als zij na den aanslag in handen der politie zouden vallen.

—Te Weenen gelooft men dat de geruchten over verplaatsing van Russische troepen naar de Oostenrijksche grenzen slechts verspreid worden om de nieuwe credieten voor het Russische leger beter ingang te doen vinden. De minister heeft echter het bedrag nog niet genoemd. De katholieke bladen melden de preconisatie der bisschoppen in Russisch Polen; wijl die tegen den zin van den Czaar is, zou deze weigeren den bisschop van Wilna te begenadigen.

Spanje.—Het Congres der Spaansche Katholieken zal te Madrid worden gesloten. De tot nu toe verkregen resultaten geven reeds alle reden tot tevredenheid. Reeds nu kan men zeggen, dat de eenheid en eensgezindheid der Spaansche Katholieken, welke door de politieke verdeeldheden der laatste jaren in het openbare maatschappelijke leven veel geleden had, door dit congres zeer veel verbeterd zullen worden. Kardinaal Monescille y Viso, aartsbisschop van Valencia, door ziekte verhinderd het congres bij te wonen, heeft een schoonen adhaesiebrief gezonden. De bisschoppen van Avila, Jaca, Hausca, Siguenza, Astorga enz., 20 in getal, evenals de oversten van verschillende orden en congregatiën zijn bij de beraadslagingen tegenwoordig. Elke zitting, welke ongeveer drie uur duurt, wordt door circa 2000 personen van alle rangen en standen bijgewoond. Schitterende welsprekende redevoeringen, belangrijke studiën, memorandums en resolutiën volgen elkander op.

Duitschland.—De Pruisische Landdag is onlangs heropend, maar werd reeds weder denzelfden dag bij een koninklijke boodschap gesloten De reden hiervan is gelegen in de omstandigheid dat de minister van financiën zijn woord gegeven had om nog in de tegenwoordige zitting van den Landdag zijn in de Troonrede beloofd ontwerp tot wijziging van het belastingstelsel in te dienen en thans door een oneenigheid in den boezem van het Kabinet geen kans meer zag om die wet nog klaar te krijgen. Teneinde nu zijn woord te houden, besloot hij enkel het ontwerp in te dienen, maar de beraadslagingen er over tot later te verdagen en dus den Landdag onmiddelijk te doen sluiten.

—De tentoonstelling van inrichtingen tot voorkoming van ongelukken bij den arbeid is te Berlijn door den Keizer, in tegenwoordigheid van de Keizerin, de ministers de leden van den Bondsraad en een aantal hooge ambtenaren en officieren geopend. De Keizer las een aanspraak voor, waarin hij zeide de tentoonstelling met ingenomenheid te begroeten, en aan zijnen keizerlijken grootvader herinnerde, wiens maatregelen tot bevordering vas het welzijn der arbeiders en tot oplossing der maatschappelijke vraagstukken de Keizer dankbaar herdacht en verklaarde te zullen voortzetten. Aan allen die hadden medegewerkt om te doen zien, door welke middelen de arbeiders beschermd en hunne belangen behartigd kunnen worden, betuigde de Keizer zijnen dank, waarna hij de tentoonstelling als geopend verklaarde. Nadat deze toespraak door een driemaal herhaald, geestdriftig Leve de Keizer! en door het zingen van het volkslied beantwoord was geworden, deed het hooge gezelschap eene wandeling door de tentoonstelling.

—Volgens een rapport van den korvetkapitein Evard heeft het opperhoofd Malietoa, na zijne landing op Jalui (Maarschalk-eilanden) eene bijeenkomst gehad met de andere hoofden op de Samoa-eilanden en daarna heeft hij den korvet-kapitein op plechtige wijze zijn leedwezen te kennen gegeven over zijne vroegere handelwijze en hem het verzoek kenbaar gemaakt, dat de Keizer het voorgevallene moge vergeven.—De Keizer heeft op dit rapport besloten Malietoa op vrije voeten te stellen.

Oostenrijk-Hongarije.—De Duitsche-liberale partij heeft gisteren te Weenen eene talrijke bezochte bijeenkomst gehouden om tegen de heerschende katholieke en anti-semietische beweging protest aan te teekenen.

—Het Katholieken-congres te Weenen is geopend. Negentien aartsbisschoppen en bisschoppen en twee duizend personen, waaronder de hooge geestelijkheid, adel en staatsleden nemen er aan deel.

—De Oostenrijksche Kamer van afgevaardigden heeft zich door de aanneming van een voorstel van den heer Nagy het toezicht op de officiers-examens bij het leger in zooverre verzekerd, dat haar jaarlijks een uitgewerkt rapport wordt overgelegd, waaruit blijken moet, dat de eenjarig-gedienden onpartijdig geëxamineerd zijn.

Engeland.—Het verzet tegen de suikerconventie neemt steeds toe. Verscheidene ministerieele afgevaardigden hebben er zich tegen verklaard en zullen den heer Smith verzoeken het ontwerp in te trekken.

—Volgens de *Standard* zal de regeering haar eindbesluit nemen in zake de vergunning van het invoeren van vee in Nederland. De conservatieve leden van het parlement dringen sterk aan op intrekking der vergunning. Het parlementslid Birkbeek zal Donderdag de regeering vragen of zij voornemens is gevolg te geven aan de motie van den raad van beheer van het Landbouwkundig Genootschap, waarin de wenschelijkheid is uitgesproken eener samensmelting aller bestaande Engelsche wetten en verodeningen betreffende veeziekten.

—Kolonel Evan Smith, Britsch agent te Zanzibar, dien lord Salisbury naar Londen ontbood, heeft aan den berichtgever van een dagblad verklaard, dat hij niet wist waarom men hem had laten komen, doch naar Zanzibar teruggaat zoodra hij met de regeering overleg gepleegd heeft. Hij zeide dat de gemeenschappelijke pogingen der mogendheden tegenover den slavenhandel met goed gevolg bekroond zijn, dewijl die aldaar nagenoeg onderdrukt is. De blokkade is minder goed geslaagd; het tegengaan van den invoer van krijgsbehoeften is moeielijk, omdat de contrabande dikwijls onder andere lading verborgen ligt. Hij zeide het er voor te houden dat vele vaartuigen met contrabande onder Fransche vlag varen. Den Duitschen commissaris Wissmann had Smith leeren kennen als een schrander, voortvarend man. De kolonel was van meening dat Stanley aan de Oostkust van Afrika zal uitkomen.

—Naar uit Kairo aan de *Times* gemeld wordt, bevestigen aldaar aangekomen boden het gerucht nopens de inneming van Khartoem door de troepen van El Senoessi, en de vlucht van den Mahdi.

—Aan de *Standard* wordt uit Shan-

gal bericht, dat Korea weigert Rusland eene oorlogshaven af te staan in den omtrek van Foelano.

VERSCHEIDENHEDEN.

— Een treffende plechtigheid heeft dezer dagen in het gasthuis van Bergen plaats gehad. Eene betooging was ingericht ter eere der gasthuisnonnen aan wie onlangs het burgerkruis werd toegekend, voor bewezen diensten aan de arme zieken der stad.

De wethouder Legrand, voorzitter der commissie, hield een toespraak van gelukwensching.

Toch was het dezelfde commissie, die de betooging inrichtte, die de verwereldlijking in haar program schreef en de....zusters deed decoreeren.

— In het Zwitsersche klooster Einsiedeln, de aloude beroemde pelgrimage, bevinden zich in een der zalen de geschilderde portretten der Pruisische koningen. De ouders van den heremiet Meinrad behoorden tot de familie der Zollerns. Bij de Hohenzollerns bleef derhalve de traditie der devotie tot Einsiedeln bewaard en in 1861, toen het duizendjarig jubilé van Maria-Einsiedeln werd gevierd, liet prins Karl Anton Meinrad von Hohenzollern-Sigmaringen, het hoofd der nog bestaande katholieke linie van dit vorstelijk geslacht, voor de Zwitsersche abdij een reeks van religieuze schilderijen schilderen, tafereelen voorstellende uit het leven van St.-Meinrad.

De stichteres der Beiersche abdij van Beuron is ook een lid der familie Hohenzollern: deze prinses bewoonde, toen de religieuzen door de Meiwetten verbannen werden, een vleugel der abdij en heeft het gebouw als 't ware bewaakt totdat betere tijden zijn aangebroken. Beuron telt thans reeds weder 18 novicen.

— Reeds nu begint men er over te spreken, wat er van de reusachtige gebouwen op het Champs de Mars te Parijs bewaard zal blijven na afloop der tentoonstelling. De machine-galerij, een gebouw dat vier hectaren beslaat zonder één pilaar op die oppervlakte, binnen de wanden, zou, meent men, een goede militaire manège kunnen worden; er is plaats voor 24,400 paarden!

— Eenige Engelschen; die vergunning hadden gekregen om den Eiffeltoren te Parijs te bestijgen, hebben van de reusachtige vlag op den top bijna een meter stof afgeknipt, om de lappen als aandenken onder elkaar te verdeelen.

- Voor honderd jaren had men voor een reis van Parijs naar Marseille in een postkoets noodig dertien, naar Toulouse acht, naar Bordeaux zes, naar Lyon vijf, naar Straatsburg vier en een halven en naar Rijssel twee dagen noodig.

— Een moord door de telephoon. Een der Parijsche bladen, de *Gaulois*, verhaalt dat een ingenieur den minister Constans heeft bezocht en hem het voorstel gedaan heeft om Boulanger op de volgende moderne en slimme wijze uit den weg te ruimen. Men zou den electrischen stroom van de telephoon tusschen Brussel en Parijs eenvoudig versterken en wanneer Boulanger dan aan de telephoon kwam om een nieuw manifest aan het Fransche volk uit te vaardigen, een ontlading veroorzaken, die den generaal terstond zou dooden. Daar men reeds vroeger van een beroerte gesproken heeft, zou het ongeval op deze wijze kunnen verklaard worden.

— Een nieuwe uitvinding. Wij hadden, tot hiertoe, den telephoon of verrespreker, alsook den phonograaf of klankschrijver, die een gesprek opschrijft en herhaalt, naar believen. Doch dat was niet genoeg. "Woorden zijn winden, zegt het spreekwoord en men moest iets beters hebben. En Edison heeft iets beters gevonden.

Gelijk wij zegden, de phonograaf kan een gesprek opschrijven; men kan dat geschrift in een briefcouvert steken en twintig, dertig of honderd uren verder zenden; daar steekt men het weer in eenen phonograaf, men draait en deze herhaalt letterlijk wat onzen berichtgever ons mede te deelen had.

Maar zie, dat gaat veel te traag; immers, eer een phonogram verzonden, aangekomen en herhaald is, verloopen er uren en uren; dat juist moest vermeden worden.

Ziehier hoe Edison dat verbetert: Iemand spreekt eene redevoering uit voor een phonograaf of klankschrijver; deze schrijft op. Als de redenaar met een deel gedaan heeft, trekt men het reeds opgeschrevene uit den phonograaf en men steekt er een ander blad in; de redenaar gaat voort en de phonograaf ook.

Maar intusschen steekt men het eerste deel in eenen tweeden phonograaf, welke men voor een telephoon stelt. Men draait en de phonograaf spreekt, en op het andere uiteinde krijgt men aldus mededeeling van eene redevoering slechts eenige minuten nadat ze uitgesproken is.

Zulke toestellen werken reeds tusschen New-York en Philadelphia.

NOTICIANAN DI CABEL.

Paris, Mei 25. — Segun nobo koe ta coeri, opinion di miembronan di Senado ta diferent den djé asuntoe di Boulanger: algun di nan kié pa laga e cuestion aji para te ora nan tin prueba contra djéle. Gobierno a resolvé di manda un comision di algun hende sabí na Afrika pa nan bai observá e eclips di solo di 22 di December koe ta bini.

Belgrado. — Regencia (dignidad di un hende o di un curpa koe ta goberná na lugá di un rei) ta persisti pa manda la reina Matilda bai: rei Alejandro ta menazá di duna un golpi di Estado si ta cos regentenan (nan koe ta manda na nomber di rei) permití su mama bolbé.

Berlin. — Maské hende ta fadá djé noticianan di conferencianan riba é cuestion di Samoa toch nan ta keré koe lo bini un bon arreglo.

Madrid. — Hombernan político ta di opinion koe no tin sinó dos modi pa cabá coe toer dificultad: es ta: forma un Gabinete nobo bao di Sagasta koe lo disolvé Cortes, ó nombrá un ministerio coe Gamanzo pa president i Canalejas, Becerra i Capdepon pa miembro.

San Petersburgo. — Emperador di Persia a jegá aki: nan a recibiéle coe muchoe fiesta i pompa.

Na constantinople nan a cohé Meyer, president djé principal Raad di nihilistanan i el a declará masjá cos di importancia.

Viena. — E ferrocarril koe tabata trecé Emperatriz di Austria fó di Wiesbaden a boelá fó di su heroenan k'é ta coeri riba: Emperatriz no a haja ningun danjo

New-York. — Union Comercial Hispano Americano a instalá coe solemnidad Bestuur di su Zittingnan na Wall-Street.

Vapor *Cynthia* a zink *Polinesia* den rio San Lorenzo: 8 matros a hogá Vapor "Ville de Paris" a jegá Clueenstoon fó di New-York den 6 dia 20 minuut.

Londen. — Nan ta bisa k'e jioe muhé di dos di Boulanger lo casá coe Prins di Borbon, jioe di Condesa di Paris.

Paris, Mei 27. — E cuestion di Boulanger a stop pa te na luna di Augustus koe ta bini.

E regladonan di *Comptoir d'Escompte* a bini clá k'e companianan americano di metal. Podisé nan lo por bini na un bon arreglo coe companianan inglés Ministro di Husticia a bisá den Cámara di Diputadonan koe lo nan persiguí Decretonan di Sociedad di metalnan i di Comptoir d'Escompte.

New-York. — Nan ta reda koe un vapor americano lo poné un depósito di carbón na Môle San Nicolas, coe idea di vigilá interesnan americano.

Londen. — Courantnan inglés ta ocupa nan di tentoonstelling di Paris i nan ta declará koe Francia a bai pa dilanti.

Berlin. — Emperador Wilhelm i Rei Humberto tabata na un ehercicio militair i djaji nan a bai kuire den wagen.

Madrid. — Cos tabata borotá den Congreso duranti koe nan tabata discuti e lei di eleccion universal. Majoria a insultá president Martos k'a sali bai di djé huntoe k'e poco hende na su fabor. Sagasta a bai Aranjuez unbé bai contá la Reina Regenta kiko ta pasá i el a presentá un decreto pa cerá (stop) Cámara. Situacion ta mahos.

Paris, Mei 29. — Algun courant ta bisa koe Rei Humberto lo bai bisitá Straatsburg; sin embargo Embahador italiano na Paris a sigurá Ministro di Relacionnan Exterior koe nunca rei no tabatin tal idea.

Na eleccionnan koe nan a haci den departamentonan (provincia) di Aisne i Aube pa elihi miembronan di Senado. Boulanger no a hajá ni un stem, Faure a interpelá (pidi esplicacion) Gobierno riba e tratado di comercio entre Francia i Italia. Courantnan francés ta bisa koe pueblo italiano no ta responsabel pa politico di su gobierno, ma koe pa motiboe di ingratitud di gabinete italiano e tratado no mester ta renobá.

Roma. — Den un alocucion (discurso) di Papa na cardenalnan reuní koe Papa a haci, el a protestá contra e ultimo leinan, koe Cámaranan italiano a traha Nan ta atacá toer institucion di cuestion di caridad: i Congresonan católica a demoestrá k'e cuestion aki ta un cuestion internacional (di toer nacion).

Londen. — Un wagen a coeri dal Gladstone tumbá; el no a hajá ningun danjo.

Nan a habri testament di John Bright: el a lagá 2 miljon pa su jioenan.

Un djé minanan di carbon na Wallis a baciá dén i matá 58 hende.

Paris, Mei 30. — 263 diputado a dirihi un carta na President Carnot: den djéle nan ta keha koe Embahador inglés no tabata present na habrimentoe di tentoonstelling.

Londen. — Den Cámara di Comunes nan a proponé di criticá Gobierno, pa motiboe koe Embahador inglés no a presenciá habrimentoe di tentoonstelling. Ministro di Relacionnan Enterior a respondé, koe no tabata existí ningun convenio coe otro monarquianan, ma el a declará koe Inglatera no tin nada koe ver coe un fecha k'a trecé tantoe desunion den Francia. Gladstone a aceptá e contesta, ma sin embargo el a desaprobá coe enerhia conducta di Gobierno k'a formá un mal huicio den djé cuestion aki. Nan a rechazá e proposicion coe un majoria di 93 stem.

Berlin. — Nobonan recibi fó di costa di oost di Africa ta bisa, koe den un proclamacio (doena publico di conocé) k'e viahero i explorador (buscadó, examinadó) aleman, kapitan Wissman, a sacá, el a nienazá di declará guerra na toer Arabiernan di costa fó di Jonhá te aki camina el tá, si ta cos poblacion no sometele na Alemania, promé koe luna di Juni coeminsá.

Madrid. — Bao di presidencia di la Reina Regente, ministernan a tene raad na Aranjuez. Sagasta a declará koe Gobierno ta listoe pa disolvé Cortes, si ta cos Cortes ponéle algun dificultad.

Imprenta de la Libreria de A. BETHENCOURT É HIJOS, Curaçao.